

MAROSUJVÁR

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

ÉS VIDÉKE.

MEGJELNIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:
Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

Szerkesztő: BERNHARD ARNOLD.
Főmunkatárs: JÁVORSZKY JÓZSEF.

Kiadóhivatal Tordán, Főtér Timbus-ház
Füssy József könyvkereskedése

A szellemi arisztokrácia.

június 14.

Bármennyire valljuk is magunkat az ujkor feltétlen hiveinek és bármennyire is ismerjük el az egyenlőségi elv teljes jogosultságát, azért nem szabad és természet szerint nem is lehet úgy értelmeznünk ezt az elvet, mintha a társadalomban mind egyformák lennének az emberek.

Természet szerint, mondjuk, mert mint mindenben, úgy a társadalmi életben is a természet törvényeit kell irányadóul elfogadnunk, már pedig miként, hogy a természetben vannak kiválóbb és közönséges teremtetések, úgy a társadalomban is mindig lesznek nemesebb és közönségesebb emberek, csak azzal a különbséggel, hogy az emberek, mint lelkes teremtetések, csakis a lélek felsőbbsege szerint tarthatnak jogos igényt a kiválósági címre, s azért a mily mértékben jogbitorlónak tekintendő az, a ki közönséges vagy éppen romlott lélek mellett kiválósági helyet foglal el a

társadalomban, épp úgy polgári és erkölcsi kötelesség megadni a tisztelet és elismerés adóját annak, a ki lelki fenség által méltóvá tette magát a tiszteletre és elismerésre.

Alkotmányos államokban a szellemi arisztokrácia van hivatva első helyet foglalni el a társadalomban, elsőnek kell tehát lennie az erénynek gyakorlásában; mert a szellemi arisztokrácia képezi a nemzet fejét, neki kell lenni a szemnek, a mely világít, a szájnak, a mellyel a nemzet szól, a főnek, mely az egész nemzet javára szolgáló tanácsot oszt, és a fülnek, mely a nemzet szavát a fejbe és a szívbe vezet, ez — képleg szólva — a szellemi arisztokrácia hivatása alkotmányos államban, és ha beletekintünk a történelembe, azt fogjuk találni, hogy a mily mértékben a szellemi arisztokrácia megfelelt e magasztos hivatásnak, ugyanabban a mértékben virágoztak és erősültek az illető nemzetek, s viszont a mily mértékben vétett e magasztos hivatás ellen, ugyanabban

a mértékben satynyult és esenyevészült el maga a nemzet; és ez nem is lehet másként, mert hiába munkálkodik a kéz, ha a fő helyes irányba nem vezeti munkálkodását, és hiába halad a láb, ha a szem előre nem világít neki, és hiába beszél a szív, ha a fül a nyelvét nem érti, és a vége az, hogy bomladozik a szervezet és feloszlásnak indul az élet.

Miként van az, hogy a társadalomban annyira elharapózott a fénytűzés, az üres formaiság, a gög és a hiúság? És hogy e társadalmi mételeyek leginkább ama nemzetekben találhatók fel, melyek a műveltség alantos fokán állanak? Miért nem fejlődtek és terjedtek e nemzeteknél a nemes társadalmi erények, minők például a jótékonyosság, a művészet és irodalom pártolása és a tudományért való lelkesedés? És miért találjuk az említett korhasztó jelenségeket ugyanabban a mértékben a nemzetek testén rágódni, a mely mértékben az illető nemzetben a felső

TÁRCZA.

F U C S C S !

— Humoreszk —

Irta: **Zombory Gyula***

*) E jóízű humoreszket szerző ittléte emlékéül engedte át.

... Uraim és hölgyeim!

(Ezt egy czingár, nagybajszu ur mondta s miután nem ült le utána, mindenki tisztában volt azzal, hogy még akar mondani valamit.)

De, hogy megértsük a tényállást, meg kell mondanom, hogy ezek a felhívó szavak a bojtorkerecsenyi kaszinó melléktermében voltak elmondva, ahol, egy eleve kibocsájtott meghívóra megjelent a helyi intelligenciának az a része, aki magára vette a meghívó eme két passzusát: „akiknek szívében a honi művészetért magasra csapó lángok lobognak“ ... és „meglátjuk,

vannak-e Bojtorkerecsenyben honfiak és honleányok?“

Megjelentek hát magasra csapkodó lánggal a kántor, a (szóló ur), a patikus segéd, a jegyző-írnok, a II. tanító, egy tömzsi, vörös kicsapott diák, aki otthon a mamája birtokán beállt földesurnak; megjelentek továbbá: a két patikárus kisasszony, az óvódásné, a tanító kisasszony, a vasarusék süket lánya, a Linesi, aki minden hozzá intézett szóra azt felelte: „köszönöm kérdését, jól.“ Eljött még egy varró kisasszony is; aki — mert papája főkertész volt az öreg grófnál abban az időben, mikor még a kert nem volt a csipetszemű Gutmané, mint az intelligenciához tartozó szinte eljött, daczára annak, hogy rokolyát is varrt a paraszt leányoknak s viganót a menyecskéknek, tojásért, babért, hunnan mi cseppent.

És igaza volt. Mért ne lehetne valaki intelligens azért, mert babot eszik, megtojást? Sőt azt tapasztalom, hogy mennél több tojást eszik az ember, annál inkább

szaporodik az intelligenciája. No, a babról hát nem szólók ...

Tehát megjelentek.

Oda szemtelenkedett még egy ádámcsutkás szabólegény is s meg sem várva az ülés megnyiltját, áthatva a valahonnan kezeügyébe került meghívó szellemétől, ott a terem közepén, minden előzmény nélkül elénekelt a „száz a libám“-at.

Azon mód minden bevezetés nélkül ki is dobták.

Tiszta lévén a levegő megkezdhető lett a gyűlés, lévén arra szó, hogy a gyökeret vert unalom elüzésére műkedvelői társulatot fognak szervezni, mely össze fogja hozni a vidék elit publikumát, közelebb hozván a szíveket egymáshoz s Bojtorkerecseny társas élete egyszer s mindenkorra nyélbe lesz ütve, csak hadonászni kell vele.

Az az ur, aki itteni diskurzusunk óta folyton fenn áll egy izgó-mozgó karosszéken, melyet az óvódásné tart a lábával, hogy ki ne szaladjon alóla, mint va-

Sirolin

Emeli az étvágyt és a testerőt, megszünteti a köhögést, vándorlat, újul izmokat.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Éppen hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára ávegenként 4— korona.

és alsó osztályok egy életerős közeposztály nem létezik?

Azért, mert a nemzeteknek nincs szellemi arisztokráciája, vagyis helyesebben: azt érvényre jutni nem engedik. Elfásult, megrögzött előítéletek, merev társadalmi elkülönítés a szellemi fölénynek nem engedik a megillető helyet, a minnek kárát aztán első sorban az illető nemzet, s csak kisebb mértékben a leszorított társadalmi arisztokrácia vallja.

Alkotmányos államban azonban társadalom nincs akadályozva abban, hogy a szellemi arisztokráciának átengedje azt a vezérszerepet, melyet a nemzet felvirágoztatása érdekében juttatni kell neki. A társadalom dolga azután mérlegelni az érdekeket és tehetségeket és csak olyan térflaknak juttatni a szellemi vezérszerepet, a kikről méltán feltételezhető, hogy a köz, a haza javát fogják előmozdítani.

Ezt tartsa szem előtt mindenki, a ki szívében viseli a közügyeket.

A Tulipánkert-szövetség szervezete.

— június 13.

A hazafias felbuzdulás, amely a „Tulipánkert” mozgalom nyomában országszerte támadt, megérlelte a mozgalom intézőiben azt a tudatot, hogy a nemzeti öntudatra ébredés megnyilvánulásában rejlik nagy erőket gyűjteni, a szent cél

érdekében egyesíteni, hazafias kötelesség. Ez a tudat teremtette meg a Tulipánkert szövetséget, amely a magyar nemzetgazdaság és kultúra érdekében csak úgy tud hathatós működést kifejteni, ha e gyűjtőnév alatt minden hazafiasan érző kebel ott dobog. Alkotó, teremtő erő a „Tulipánkert Szövetség” csak úgy lehet, erkölcsi és anyagi sikert csak úgy érhet el, ha zászlója alatt a sok kis erő egy nagy, hatalmas erővé tömöríthető. A tökéletes szervezés az egyedüli biztos garancia arra nézve, hogy a „Tulipánkert-Szövetség” hivatásának, céljának megfelelhessen.

Hogy mi a célja a „Tulipánkert-Szövetség”-nek, az általánosságban az alapszabályokban van lefektetve, de legközelebb már részletes programmal szolgálhat a szövetség, mert a program részletes kidolgozásával a megalakult szakbizottságok már sürgősen foglalkoznak.

A „Tulipánkert-Szövetség” nagy feladatát csak úgy tudja megoldani, ha az egész magyar társadalom átérzi annak szükségét és fontosságát s félretéve minden előítéletet, gyanúsítást, rosszhiszeműséget — tisztán a nemes, hazafias céltól áthatva — a társadalom minden tagja ezen cél szolgálatába áll.

De nem elég az, hogy a „Tulipánkert-Szövetség” elnevezés alatt mindenütt önálló, a központtól független fiókok alakulnak meg, mert a cél közös és annak érdekében az összes fiókoknak egyesülni kell. Hogy ez az egyesülés létrejöhessen s az együttműködés eredményes is legyen, szükségessé vált, hogy a fiókok egyöntetű megalakulása végett, szervezési utbaigazítás boesájtassék ki.

A szervezési utbaigazítás már kiadott s annak rövid kivonatát itt közöljük:

A szövetség szervezete, lényegében a következőkből áll:

- a) a Budapesten székelő szervezetből;
- b) a fiókokból;
- c) a megye székhelyén székelő megyei rendezőségéből.

Fiókok alakíttatnak a budapesti tizkerületben, minden városban és községben.

Az alapszabályok a pusztán tulipánjelvényt vásárló tagokon kívül megkülönböztetnek még alapító-, pártoló- és évdíjas tagokat is, mivel ezek képezik a szövetség gerincét s annak biztos erkölcsi és anyagot nyújtanak.

A központ a fiókok figyelmét különösen ezen tagokra hívja fel.

Az alapító-, pártoló- és évdíjas tagok gyűjtése a szövetség által kibocsátott belépési nyilatkozat alapján történik, amelyen a belépő tag a névaláíráson kívül megjelöli, hogy milyen tagságra kötelezi magát, egyúttal a megfelelő rovatban kitünteti az általa fizetendő összeget. A tagok fizetési kötelezettségét az alapszabályok írják elő.

A tagdíjak beszédéről a megalakult fiók pénztárnoka az ellenőrrel egyetemben gondoskodik. A „belépési nyilatkozat”-ok alapján tagilletékek fel nem vehetők.

A fiók czime: „Tulipánkert-szövetség fiókja”, amely elnevezésben a pontozott hely a város vagy a község nevével töltendő ki.

Az összes fiókok központi igazgatás mellett működnek s működésüket az igazgatótanács által kibocsátandó ügyrend fogja szabályozni. Ezen ügyrend keretében a fiókoknak önálló hatáskörük is van és jövedelmükből részesednek. Nevezetesen:

Az összjövedelem (tagsági illetékek, kiadványok, ünnepélyek stb. utján befolyó összegek) fele — kivéve az alapító- és pártoló tagság után befolyó összegeket — a fiók vagyont képezi, s ezzel fedezik az

lami fékezhetlen automobil, az a kántor. Törzsember Bojtorkerecsenyben, mert a hangja miatt nem vitték el máshova. Hangja ugyanis olyan szólatu, mint mikor két lapos léniát egymáshoz esapkodnak. Négy plébános resignált már miatta, sehogy sem tudván vele tónust tartani a hangos miséken.

Most övé a szó, hallgassuk.

Uraim és hölgyeim!

(Mindenkinek hallgatta, még a vasáros Lincsi is. A „száz libás” szinte szerette volna hallgatni s elhatározta magában, hogy ha leporolta a nadrágját, rögvest fel megy a Kaszinó padlására s a vékony plafonon át fog részt venni a gyűlésben — egy füllel.)

Halljuk, zugott át a termen, mire kántor ur még egyszer megreszkírozta, hogy:

Uraim és hölgyeim!

De megén nem fojtathatta, mert az olvasó teremből kezdtek beszivárogni a benevölus auditorok, nevezetesen Sárkány Mózes ur, az új bérlő Kistaligásról, a ki, mert hogy fűszeres volt valamikor, egy stanieli promenelit hordozott szét a jelenlévők között. El is csipkedték hamar,

hogy Lincsi k. a. számára a boltba kellett újból elfuttatni; a honnan, nem lévén kapható más fajta nyalni való, 40 kr. ára fekete cukorral jött vissza a kaszinósné. Akkora volt az az édesség, mint egy partvis nyél. Ezt kapta Lincsi k. a. s úgy szopogatta az egész ülés alatt, mint valami indiánus trabukót. Gyönyörűség volt nézni. A termen újra áttörgött a „halljuk” s kántor ur, a kezdeményező, most már megakadályozhatatlanul folytatta dikcióját:

„Mindnyájan, akik itt megjelenni méltóztattunk, számot vetettünk a magasztos ügygel, mely bennünket itt összeseregíltett. Tudjuk és érezzük, hogy daczára annak, hogy Bojtorkerecseny a művelt civilizáció központi pólusára esik, életelen életet élünk. Nem mozgunk, mikor mozoghatnánk s nem foglalunk tért, mikor előttünk tátong. Nem tud rólunk senki, mi is csak elvétve látjuk egymást. Én félve kérdeztem önmagamtól, mi akar ez lenni? Kasztrendszer üti fel meduza fejét községünkben? Mióta nincs egy disznótor, pedig vagyunk elegenden; mióta nincs egy névestély, egy majális? Évek, évtizedek óta. Ez így nem tarthat tovább. (Itt azt akarta mondani kántor uram, hogy hát

örökké a magáét egye az ember? de mégis visszafajította a keserű kifakadást s emigy idomitotta.) Tennünk kell valamit. Szellemi kapocsra van szükség.

— Talán zicher kapocs? — korrigálta ki az óvódásné. Kántor ur folytatta:

— Alakuljunk egy test, egy lélekké; (itt az óvódásné tapsolt) alakítsunk műkedvelői kört, vigyük be az életet a szinpadra s a szinpadot vigyük ki az életbe. A Göndör Sándorok, Finum Rózsik legyenek az életben is egymásnak Göndörői és Finumai (ujra taps az óvódásné.) Csak a kezdet nehéz, de aztán nincs, aki haladtában megállítsa a lavinát. Lavina leszünk, ledöntjük az előítéleteket, a kasztokat, az elzárkózás gipsz várait és virulni fog Bojtorkerecseny és a haza! (Még akart mondani valamit; de a diák megcsiklandozta az óvódásné, az megmozdult s az izgó mozgó szék kibillent szülő alól, hogy az úgy eltalált hosszában terülni a padlón, mint egy fali térkép.

— Omen! kiáltott az irnok.

— Nix omen! rezonírozott a kántor s feltápáskodott a földről s ezzel megalakultnak jelentette ki a „társulatot.”

Megválasztották a pénztárnokot (ez

AZ UTAZÓ KÖZÖNSÉG
FIGYELMÉBE.

**KOFFEREK, KÉZI-TÁSKÁK,
KISEBB ÉS NAGYOBB KOSARAK
KAPHATÓK:**

FÜSSY JOZSEF
ezelőtt HARMATH J.
könyvkereskedésében Tordán.

adminisztráció költségeit. A magmaradt összeg felett szabadon rendelkeznek. Az alapító- és a pártoló-tagság után befolyó összegek $\frac{1}{2}$ -a a fiók vagyona, $\frac{2}{3}$ -a a budapesti központnak küldendő. Az eladott tulipán-jelvények árából 200 koronán felül 10 százalékot a fiók visszatartat magának, a tulfizetés fele pedig szintén a fiók vagyonát képezi.

Az összes, a központot megillető összegek a Magyar Agrár-Járadékbanknak a „Tulipánkert-szövetség“ folyó számlája javára küldendő be, kivéve a tulipán-jelvény árai, melyek Fischer Emil cégnél (Budapest, IV. Bécsi-utca 3.) fizetendők.

Azon fiókok, amelyek ezen utbaigazítás kiadása előtt alakultak meg, rendkívüli közgyűlést hívnak össze és szervezetüket ezen utbaigazításnak megfelelőleg módosítják.

Ha egy megyében már több fiók megalakult, a budapesti központi szervezet intézkedésére megalakul a „megyei rendezőség“, mely a megye székhelyén működik és áll: a) a megyében megalakult fiókok elnökeiből; b) a központi szervezet által megbízott egyénekből.

A megyei rendezőség a megye összes fiókjainak fejlesztésére törekszik. Tájékoztatja a központi szervezetet a megyei fiókok működéséről, kutatja az okokat, amelyek miatt esetleg a megye több részében a fiókok nem alakíthatók meg. A megye összes kerületei felett az ügyrend szerint felügyel és ellenőrzést gyakorol. A rendezőség a fiókok összes tanácskozásain résztvehet. Általában táplálja a jó viszonyt a fiókok között, ugyancsak a fiókok és a központi szervezet között.

A szervezési nyomtatványok már elkészültek s a „Tulipánkert-szövetség“ elnöksége felhívja mindazokat, akik a szervezésben közreműködni óhajtanak, szives-

kedjenek azt a központi irodával (Budapest, VII., Kerepesi-út 44.) közölni, az iroda a szervezéshez és taggyűjtéshez szükséges nyomtatványokat az érdeklődőknek azonnal megküldi.

A halottak elégetéséről.

A halottégetés, mely a külföld nagy városaiban mindinkább elterjed, hazánkban is kezd már tüzetesebb érdeklődés tárgya lenni, a fővárosban egy egyesület létesült, a mely az eszmét propagálja.

A halottégetés már az ókorban volt divatos. Valahányszor igen sok halottat kellett eltemetni, mindig szívesen használták a tüzet azoknak eltakarítására. Mikor azonban a kereszténység kora az új tanok erélyes üldözésével megkezdődött, a halottak elégetésének, mely mellett az eltemetés is szokásban volt, meg kellett szünie. E mellett sok ok szót.

A kereszténység ellentéte akart lenni a pogányságnak, s hogy ezt tehesse, az uralkodó pogány szokások alól szóval és tettel ki kellett a talajt vonnia, a míg csak végkép el nem enyésztek. Már magának az irásnak az a kifejezése: „Porrá kell lenned, mert porból vétettél,“ nem tette volna-e keresztényietlenné a régi szép szokást, nem tette volna-e a halottak elégetését már maga a testi feltámadás hite örökre lehetetlenné? E mellett az egész középkorban a templom közelségét megszentelőnek, az oltár körüli nyugvást védő, engesztelő körülménynek tekintették.

De mint az aether a mindenségben, úgy hullámanak az eszmék is fel és alá, és ha egy időre elnyomhatók vagy visszatartathatók is, végre mégis megszabadulnak nyüegeiktől és betöltik a mindensé-

get, a rövidlátók vagy rövid elméjük és az álszentek erőfeszítése dacára is. Így idővel mindig több és több hang szólalt fel, melyek a halottak eltemetésének káros voltát és az elégetés régi szokásához való visszatérés szükségét hangoztatták. Az egyszer feltámasztott gondolat azután tovább érlelődött s különösen a legújabb korban mind több hivekre és követőkre talált.

Az eltakarítás mai módja nem felel meg az élők egészségügyi követelményeinek. Igaz ugyan, hogy a halottak eltemetése nem egyéb, mint kezdete az élenyvitési procezzusnak, lassu, láng nélküli elégetésnek; ezután szétesnek a test vegyületei legelemibb, többé szét nem bontható alkatrészeikre, de oly lassan, hogy e mellett nagy károkat okozhatnak. Még ott, hol a temető földje oly alkotásu, hogy elég éleny juthat a szétbontandó, elkorhasztandó testhez, a bomlási procezzusból származó ártalmak esekélyeknek mondhatók; hol azonban az nem történik, a szegény holttestre egy még szörnyűbb folyamat vár: az elrothadás; ez az, mitől a halottakat meg kell kimélnünk, és pedig azért, hogy az élők életben, s a mi több, egészségben maradhassanak.

Egészségi szempontból tehát a halott égetését erősen követelik, nem is szólva arról, mily hasznot hajtana a ropant területet elfoglaló temetők megszüntetése nemzetgazdasági tekintetben. És legkevésbé van igazuk azoknak, kik arra az eszmére alapítják elenkezésüket, hogy az elégetés minden társadalmi és egyházi szokást teljesen felforgat, mert annak ezekkel nincsen semmi köze. A halottak kiterítése és kivitele az eltakarítás helyére, az egyházi áldás és szertartás bármely vallás és rítus szerint érietlenül megmaradnak, kinek-kinek saját lelkiismerete,

a fő!), a könyvtárakat (könyv még nem volt seholy), rendezőnek és elnöknek pedig egyhangulag a kántort kiáltották ki, aki — bár előre tudta ezt, annyira meg volt hatva, hogy ünnepélyes fogadást tett, miszerint mártól fogva két ügynek szenteli életét, a parasztyerekeknek és a muzsának.

Hozzáfogtak a darabválasztáshoz.

Darab ugyan még nem volt, de mert a tagok valamennyije látott és ismert szindarabot, tehát mindenki megtette a maga ajánlatát.

A tanító kisasszony a „Bob herceget“ ajánlotta, a kántor „Falurosszát“, a diák a „Pajkos diákok“ mellett foglalt állást, míg a patikus semmi áron nem akart tágítani a „Kikapós patikárus“ mellől. Az óvodásné a „Hálókoosik ellenőrzére“ gondolt, de csak a tanítónénak merete megsugni. Lincsi kisasszonyt is megkérdezték, mire ő azt felelte, hogy: „Köszöni a kérdését, jól“. Ez a felelet alkalmat adott a jegyzőrnoknak, hogy ajánlja a „Süketnek kell lenni!“ című francia bohózatot.

Végre megállapodtak, hogy az „Árnyas zsidót“ hozzák színre uttörő darab-

nak, (hadd törje a zsidó az utat), de szóra szó, miután a zsidó szerepre senki akart vállalkozni, mert a szükséges jargont egy sem bírta, átcsérték határozatukat s két kisebb vigjátéknál maradtak, mely műkedvelőknek inkább megfelel.

„A rumos üveg“ című német, és „Biciklin Moszkvába“ című francia vigjáték lett kitűzve. Rögtöni lev. lapon meg is rendelték a két darabot, megírván a székvárosi könyvkereskedőnek, hogy a pokolból is teremtsen elő a két darabot.

Denique meg is jöttek a kis füzetek; a szerepek kiosztattak s mikorra az első próba ki volt tűzve, a 9 szereplő közül 4 beteg lett, 2 elutazott halaszthatatlan dolgaiban, 2 visszadta a szerepet, mint „nem neki való“-t, csupán az elnök rendező Kántor áldogált ott magában busan, mint a boglya tetején a golya; a terem nyitott ajtaja között pedig az ádámcsutkás szabólegény leselkedett. Szörnyű mód elfogta a keserűség Kántor uramat, a ki a családtalan nyomorult életén így akart reverálni, ezzel a szellemi fűszerrel; neki esett hát a sneidernek.

— Nem magát dobtuk ki a multkor? — kérdezte malicziózan.

— Szolgálatára, felelt az.

— Az ördögnek a szolgálatára, nem az enyémro. Mit akar itt megint?

— Ha talán szükség volna...

— Mire?

— Valami figurára.

— Hát aztán maga tud figurázni?

— Micsoda? Énekelek, hasból beszélek, kezemen járok, fejem állok, pántlikát eszem tüzet okádok, ugatok, füttyülök, mint a rigó, kihuzom a tuczat kártyából a zöld hetest, kinyitom a lakatot kulcs nélkül. tánczoló a vakvikkot, kifordítom a szememet, fölállok a sörös üvegre, lázsiást szedek ki a hamuból stb. stb.

— A kántor majd leesett bámultában az asztalszögletéről, hova féloldalasan feküdt.

— Tyüh! kiáltott, — azt a bokorugróját! Aztán hol tanulta maga ezeket?

Hol? Az apám komédiás volt, de hogy rosszul ment a dolog, engem szabóságra adott.

A kántor gondolt egyet.

— Hát nadrágot tud-e varni?

— Ojjé!

— Kabátot is?

— Ojjé!

FÜSSY JÓZSEF

KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN TORDÁN:

Községi, Körjegyzői. Iskolai, Lelkészi nyomtatványok állandóan raktáron kaphatók.

Falragaszok, Eljegyzési kártyák, Esküvői és Bál meghívók 3-4 színben nyomtatva, Levélpapírok, Borítékok a legszebb kivitelben azonnal készíttetnek.

szokása és hitéhez képest. Sokak előtt kegyetlen eljárásnak tűnik fel, hogy e szerint a halottakat egy előre meghatározott vegyi folyamatnak vetjük alá; de ha tekintetbe vesszük, miként történik a holttest elégetése a földben is — a huzamosabb elenyésztés útján: akkor rá kell jönnünk, hogy a halott átadása a sirásoknak semmi más, mint az elégetési intézetnek való; ez tehát nem tesz különbséget. Azal az ellenvetéssel szemben, hogy az elégetés által megsemmisülnek az ereklyék, miket egykor talán szenteknek fogna az egyház tekinteni, nekünk sokkal biztosabbnak látszik azoknak hiteles azonosságú hamvait tisztelni szent maradványként, mint a vakesetre bízni, hogy az illető jeles egyénnek mulandó részeit századokon át megőrizze.

HIREK.

— **Személyi hírek.** *Stépan* Miksa m. kir. főbányatanácsos Tordára, illetve Dés-aknára utazott. *Szabó* Albert m. kir. bányafőmérnök Budapesten volt. *Balázs* András tordai róm. kath. esperes plébános Marosujváron volt. *Sólyom* Ferencz kir. aljárásbíró szabadságáról vissza érkezett.

Magyarellenes tüntetés Bécsben. Bécsben a Lueger polgármester hiveiből állott szociálalista csőcselék a magyar delegátusokkal szemben alávaló tüntetést rendezett. A tömeg „Le a magyarokkal” kiáltással haladt a Bankgasseig, a hol a magyar miniszterium palotáját kövekkel megdobálták, ablakait betörték. A nyitott ablakon egy hegyes kést dobtak be, amely Ábrányi Kornél miniszteri tanácsos, a sajtóiroda főnökének karjába szuródott. A magyar delegátusok között nagy konsternációt okozott e tüntetés. A palotával szemközt levő lámpavasra egy szalmabótot akasztott fel a piszkos csőcselék ezzel a felirattal: Kossuth. Hát ilyen érzelmekkel viseltetnek szomszédaink a magyarok iránt, mi pedig hizlaljuk ellenségeinket azzal, hogy derűre-borúra vásároljuk áruit. Magyarok, bojkottáljuk az osztrák ipart!

— **Koronázási istentisztelet.** A helyi róm. kath. templomban június hó 8-án Őfelsége I. Ferencz Józsefnek magyar királyá koronázásának évfordulója napján Magdó Mihály plébános istentiszteletet tartott, melyen egyuttal a helyreállott alkotmányos rendért „Te Deum”-ot mondott. A szent-misén jelen voltak a főbányahivatal tisztviselői a tanítótestület és a hivek közül sokan.

— **Horváth Lili vizsgálhangversenye.** Lapunk egy fővárosi barátja írja, hogy Horváth Lili k. a. Horváth Mihály m. kir. szertárnok jeles zeneképességű leánya e hó 4-én Budapesten a Lovas-féle zene-konzervatorium által a fővárosi Vigadóban rendezett vizsgálhangversenyén részt vett s hegedűjátékával általános feltűnést keltett és dicséret oklevelet nyert. Dancs: „II. soló de Concert” című zeneművét játszotta, Horti Sándor zongora kíséretével. Szilágyi Mihály bányászzenekarunk kiváló tagja büszke lehet tanítványának sikerére, mert jól lehet tanítványának zenei képessége isteni adomány, e tekintetben tanítójától sem tagadható meg az érdem. A hangversenyen ott voltak a boldog szülők is.

— **Kossuth az osztrák ipar ellen.** Az utóbbi időben a hazafias érzésű közönség mind jobban-jobban követelte a hazai termékek árusítását a kereskedőktől. Ez arra indított néhány sötétben bujkáló kereskedőt, hogy idegen gyártmányú áruk-

nak hazai színezetet adjanak s így hamisítsák meg a magyar ipart s csapják be a hazafias közönséget. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter rájött a turpiságra s rendeletet küldött az illetékes hatóságokhoz, melyben felhívja figyelmüket arra, miszerint több osztrák gyáros nemzeti szegélylyel és hazai gyártmány felirattal ellátott selymet és többféle szövét hozott forgalomba. Az ilyenféle visszaélést büntetendő cselekménynek mondja s elrendeli, hogy esetről-esetre büntessék meg az ilyen árut forgalomba hozó kereskedőt.

— **Koronázási ünnepély.** A marosujvári állami fiu- és leányiskolában Őfelsége megkoronáztatásának 39-ik évfordulójának alkalmából iskolai ünnepélyt tartottak. A Himnusznak az iskola ifjúsága által történt eléneklése után Török Ilona IV. o. t. igen szépen elszavalta Pósa Lajos „A hazáért” című hazafias szép költeményét. Ezután Jovián Antal isk. igazgató tartott alkalmi beszédet, melyben a gyermekeket hazafiasságra intve és buzdítván, a koronázási ünnepségek szokott lefolyását ismertette meg, különösen is kiemelve a koronázási jelvények jelentőségét s magának a megkoronázás fényének a magyar alkotmány szempontjából való fontosságát. A beszéd, míg egyrészt szükséges ismereteket nyújtott, más oldalról lelkesítő hatást gyakorolt az egybegyűlt ifjúságra. A tanulóknak, mint leendő honpolgároknak, ilyen irányban is kioktatását, nevelését igaz örömmel látjuk és csak helyeselhetjük! Ezen szép beszéd után még Nagy Lajos tanuló szavalt s az ünnepély a Szózat lelkes elénekléssel érte végét. A tantestület és ifjúságon kívül jelen voltak még számos érdeklődők is.

— **Elismerés.** A helybeli ammoniák szodagyár igazgatósága Cseh Szeréna óvónőnek különös hasznos szolgálatai némi

— Mindent?
— Mindent.
— Tudja mit?
— Tudom.
— Hát mondja.
— Nem tudom.
— Hát akkor ne rotyogjon, hanem várjon meg, mig én beszélek.
— Várom.

Mit fizetek én magának esténkint, ha maga nekem mind végig figurizza azt, a miket itt nekem felsorolt.

— Két forintot.
— Jól van. Itt a kezem, de a nadrágomat is megvarrja?

— Meg.
— A kabátomat is.
— Azt is.
— Helyes. Iszik egy pohár sört?
— Akár kettőt.

Hoztak, megitták, aztán felkerekedtek.

— Menjünk a lakásomra, szolt a kántor; mielőtt azonban távoztak volna, krétával ezt a verset írta a terem asztalára:

Itt se lakodalom
Se tor, se néveste, —
Az is elvéte, hogy:
Keresztelő esne, —

Mükedvelőket is
Csak pingálva látni,
Nem élni való hely,
Legfeljebb meghalni —
Itt hagylak hát Bojtor-
Kerecsen örökre,
Nem leszek parasztnak
Sem lova, sem ökre;
Aki látni akar
Jöjjön el Tokajba,
Hogy eszem a kőcsozt,
Kiló szám duettba.
Isten veled Bojtor,
Bíróstul, papostul,
Reggelre ott járok
A zajlo Tiszán tul.

Kántor uram még az nap összepakolt. Bot, pipa zsinagba, néhány czókmók egy nagy szürke hárász kendőbe kötve a szabólegény hátára, a szomorú lakás kulcsa fel a pitvar szögére, majd megtalálja a harangozó; azzal „ucczu neki, vesd el magad”, megindult a művész „társaság” neki a Tiszának s már másnap este hirdették a plakátok Tokaj érdemes lakóságának, hogy:

Megunván a kántorságot,
Szereztem egy társaságot,
Ki kardot nyel, ki tüzet hány,
Jeles művész mind valahány.
Magam pedig utoljára,

Ha rágyujtok egy notára,
Mégbámulja ország, világ,
Tisztelettel a

Társaság.

Az előadásán 10 kor. vettek be s kántor uram nézte, hogy szökhessen meg a sneidertől. Szánván-bánván tettét, hajnalban visszabandukolt Bojtorra s mikor lakásához ért, a sneidert már ott találta ögyelegeve a kaszinó előtt.

A kulcs ott lógott még a pitvar szögön . . . a terem asztalára irt bucsu-verset sem olvasta szerencsére senki, így hát elfoglalta a kántor uram az oldalba rugott pozíciót, mintha mi sem történt volna. Veszett fejszének nyele, mégis csak jobb lesz így. E szerint még ma is rezignálnak a bojtorkerecsenyi papok, csak úgy, mint régen, annak előtte. A mükedvelő társaságból ugyancsak semmi sem lett, így hát se névnap, se tor, sem Göndörök és Finomak találkozása nem tarkítja a bojtorkerecsenyiek életét s mindezekért számójának Isten és ember előtt a mükedvelők: mert, hogy a kántoron nem mulott, az szent és egy igaz.

Női kézitáskák, derékövek, dohány és szivartárcák, óraláncok, sétabotok,

gummi labdák és különféle disztárgyak nagy választékban kapható Füßy József (ezelőtt Harmath J.) könyv- és papirkereskedésében Tordán.

viszonzásául évi 50 korona tiszteletdíjat folyósított. A szodagyár ezen figyelme bizonyára nem ok nélkül való, amenyiben Cseh Szeréna óvónő köztudomás szerint a nevelésügy körül oly odadó szolgálókat teljesít s hivatását oly lelkiismeretesen tölti be, hogy ezen figyelemre méltóan reá is szolgált. Kétszeresen jól esik az a tudat, hogy még mindig van, aki az igaz érdemet elismeri és jutalmazza is. A szodagyári igazgatóság gavallérsága pedig már annyira ismeretes, hogy az külön elismerésre nem szorul.

— **Halálozás.** A kérlelhetlen halál egy tevékeny férfit, gondos családapát ragadott el boldog családi köréből. Römer József, földbirtokos hunyt el, mérhetetlen gyászt hagyva maga után. A család következő gyászjelentést adott ki: Alulírottak a szív legmélyebb fájdalommal tudatjuk, hogy az igazi hűséges férj, a szerető atya és nagyatyja Ravensteini id. Römer József életének 51-ik és zavartalan házasságának 28-ik évében folyó hó 10-én este 10 órakor hosszas és kínos szenvedés után megszűnt élni. A megboldogult drága halottunk földi részei folyó év június hó 12-én délután 1/2 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Marosujvár, 1906. év június hó 10-én. Zavartalan pihenés hamvaidd felett! Özv. id. Römer Józsefné szül. Méra Margit, mint bánatos özvegy. Özv. Dr. Bikfalvi Károlyné szül. Römer Margit, ifj. Römer József, Römer Annuska, mint gyermekei. Bikfalvi Sanyi, mint unokája. Temetése nagy részvéttel ment végbe. Nyugodjék békében!

— **Vizsgák sorrendje.** A marosujvári állami fiú és leányiskolánál az 1905—6. évi nyilvános vizsgák a következő sorrendben fognak megtartatni: Június hó 18-án d. e. 8—10 óráig I. fiuosztály, 10—12-ig III. leányosztály; június hó 18-án d. u. 3—5-ig III. fiuosztály. Június hó 19-én d. e. 8—10-ig IV. fiuosztály, 10—12-ig V. a) és VI. fiuosztály; június hó 19-én d. u. 3—5-ig V. b) fiuosztály. Június hó 20-án d. e. 8—10-ig I. leányosztály, 10—12-ig II. leányosztály; június hó 20-án d. u. 3—5-ig II. fiuosztály. Június hó 21-én d. e. 8—10-ig IV. leányosztály, 10—12-ig V. és VI. leányosztály; június hó 21-én d. u. 4 órakor az év ünnepélyes bezárása. A vizsgák alatt a kézimunkák, rajzok és írásbeli dolgozatok külön teremben lesznek kiállítva. Marosujvárott, 1906. június hó 10-én. Az Igazgatóság.

— **Árviz.** A napilapok is megemlékeztek azon nagy mérvű áradásokról, melyek különösen az erdélyi részekben előfordultak s azon károkról, melyek az áradások folyamán képezték. A Maros folyó az utóbbi nagy esőzések folytán szintén szokatlanul megnőtt s kicsapván medréből, elárasztotta a környéket. Így községünk két utcája is víz alá került, úgy az összes termés, mely a reá rakodott iszaptól valószínűleg tönkre megy. Egyesek még különösebb károkat is szenvedtek, nevezetesen a téglá gyártásnál

foglalkozók, kiknek az égetlen készlete teljesen elpusztult. A víz olyan hirtelen csapott ki, hogy a téglá égetők már nem bírtak elmenekülni előle, hanem kutyástól macskástól a téglakemencekre költöztek fel, a honnan tutajokkal és csónakokkal mentették meg őket. A szomszédos marosmenti községek határai szintén víz alá kerültek s ez által kiszámíthatatlan károkat okoztattak.

— **A madridi vér-nász.** Azt az anarkistát, aki a spanyol király esküvőjén bombamerényletet követett, elfogták. Neve Matea Moral. Az Anarkista az őt elfogó rendőrt lelőtte és azután magát lőtte meg. Az öngyilkos Anarkistát az éj folyamán esendben eltemették, a közönséget nem is engedték közel a temetéshez. A spanyol király neje a véres nászruháját és saját ruháját, a melyet a merénylet alatt viselt, egy templomnak ajándékozta.

— **Medárd nap.** A kávék nénikék meteorológiai prognózisa szerint, abban az esetben, hogy ha Medárd napkor (június 8) esik az eső, úgy folytatódagosan még 40 napig esik. Ez a prognózis szerencsénkre most az egyszer nem vált be, mert jöhet Medárd napján ugyancsak nagy eső volt, azóta az idő kiderült.

— **Értesítés.** Az internátussal kapcsolatban álló brassói állami felső kereskedelmi iskolánál a tanulók felvétele a jövő 1906—1907-ik tanévre folyó évi júniás hó 30-tól július hó 3-ig d. e. 8—12 óráig fog teljesíttetni, midőn a beirt tanulók az igazgatóságnál hagyják bizonyítványaikat s a felvételi díj lefizetése ellenében beirási igazolványt kapnak. Ha a felvett tanulók a következő tanév ezején szeptember 4-ig bezárólag az osztályfőnöknél nem jelentkeznek, nemesak a belépésre való jogosultságukat, hanem a befizetett felvételi díjat is elvesztik. Felvételre minden tanuló személyesen és atyja, anyja, gyámja vagy azoknak külön megbízottja kíséretében tartozik megjelenni. Levélben vagy írásban való jelentkezésnek nincs helye. Tandíj egész évre 50 korona, felvételi díj 10 korona. Az internátusba való felvételért szintén június 30-ától július 3-ig minden tanulónak személyesen és atyja, anyja vagy gyámja kíséretében lehet jelentkezni. Az internátusban a teljes ellátás évi díja 500 korona.

— **Allatbiztosító szövetkezet.** Udvarhely megyében igen szép eredménnyel működik már néhány, — kölcsönösségi alapon szervezett, — állatbiztosító szövetkezet s már több esetben térítette meg egyik-másik szegény tagjának kárát, mely elhullott házi állatja révén érte. Hát bizony ezt a hasznos intézményt jó lenne itt is meghonosítani. Csakhogy nálunk minden ujtásnak ezer ellensége van, s így marad minden a régiben.

— **Ki akar erdőőr lenni?** Aki erdőőr akar lenni, a görgényszentimrei állami szakiskolában, az folyó évi július 15-ig erre szóló pályázatát nyujtsa be egyenesen a földművelésügyi m. kir. miniszterhez. Az egy évi teljes ellátás 330 korona, mely jélevi részletekben fizetendő.

— **Fürdő értesítés.** Felmerült eset alkalmából — hivatali felsőbbségem rendelkezése alapján — tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a közszolgálatban álló marosujvári fürdő bérletjegy tulajdonosai, kivéve a szoros értelemben vett bányakincstári tisztviselőket és azok családtagjait, kivétel nélkül kötelesek, ha a fayence kádat vagy medenczét akariák használni 20 fillért, azok pedig, a kik marosujvári lakosok és közszolgálatban nem állanak, de mint liget és zeneegyeseleti tagok évi tagdíjajukat előre kifizették, 30 fillért a fürdő pénztáránál bérletjegy szelvényeikre ráfizetni. A tényleges szolgálatban levő összes állami tisztviselőnek megengedett, hogy a fürdőbérletjegy szelvényeikkel a szolgálatukban levő eselédjeik is fürödhessenek, úgy azonban, hogy azok csakis délután 5 óra utáni időben fürödhetnek, kivéve azon eselédeket, a kik a család valamely beteg tagjával kell, hogy fürödjének. Másnak senkinek ninesen megengedve, hogy bérletjegy szelvényvel segédje, tanulója vagy eselédje fürödhessen, kivéve a szoros értelemben vett családtagjait. Vitás kérdésekben a kir. főbányahivatal főnöke mint fürdőigazgató dönt. A fürdőgondnok.

— **Vallás vizsgák.** A marosujvári áll. elemi népiskola ev. ref. tanulói f. hó 5-én délután a templomban gyűltek össze, hogy számot adjanak Jancsó Lajos esperes és hitoktató egy évi fáradságát nem ismerő munkásságának eredményéről. Oda gyűlt az egyháztanács és a közönség is és oly szép számban, hogy a templom megtelt és senkinek sem volt oka megbánni, hogy oda ment; mert az elhintett mag termékeny talajba hullott és várakozáson felülbő és jó termést hozott, örömet szerezve az oktatóknak és szülőknek egyaránt. Ugyanezen iskola 112 róm. kath. tanulója dr. Balázs András főesperes elnöke alatt, Magdó Mihály helybeli plebános és hitoktatóval, diszes közönség előtt vallás vizsgára folyó hó 11-én délután gyűlt össze. A jelen voltak élvezettel hallgatták a gyermekek értelmes feleleteit, és a bemutatott eredmény jól eső meglepéssel tölthette be a hitoktató lelkét. A vizsgát az elnöklő főesperes szép záró beszéde és a gyermekek hálaadó imája fejezte be. A görög k. vallásuk szép sikert aratott vallás vizsgája 12-én volt.

— **Bérekoci árszabályzat.** Bőjtke Kálmán főszolgabíró új bérekoci árszabályzatot állapított meg, melyet a közönség tájékoztatása végett az alábbiakban közlünk.

1. Helyben egy óra kettős fogattal a kocsi használók számára való tekintet nélkül 2 korona. 2. Marosveresmarti vasuti megálló helyig személyenként nappal 80 fillér, éjjel 1 korona. 3. Ugyanoda egy lovas fogatért nappal 60 fillér, éjjel 80 fillér. 4. Ugyanoda vagy vissza külön kocsi tekintet nélkül a személyek számára nappal 2 korona, éjjel 2 korona 40 fillér. 5. A marosujvári vasuti megálló helyig személyenként nappal 50 fillér. éj-

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT, KELLEMES ÍZŰ, TERMÉSZETES, HASHAJTÓSZER.

jel 70 fillér. 6. Ugyanoda külön kocsi nappal 1 korona, éjjel 1 korona 60 fillér. 7. A bérkocsira elhelyezett nagyobb podgyász után darabonként 20 fillér.

— **Allandó fürdővendégeink folytatógos névsora.** Diamanstein Izsák M.-Pogócsán, Gról Mária Beeskerék, Otzel Jánosné Nagyenyed, Házi György Tövis, Negrea Anna M.-Ludas, Özv. Jeney Lajosné M.-Vásárhely, Csontos Miklós M.-Tóhát, Láda Sámuelné Hm.-Vásárhely, Gera Józsefné Hm.-Vásárhely, Didály Jakab Batos, Fried Lipót Tövis, Brachtl Antal Nagyenyed, Bisztricsányi Lajos Nagyenyed, gróf Toldalagi Samu Gyulafehérvár, Boros Soma Nagyenyed, Rezedák Jakab Nagyenyed, Mészáros Imre Székelykocsárd, Heller Jakabné Marosludas. Eddig van kitűnő hatású sósfürdőnknek 71 állandó és 103 ideiglenes vendége.

— **Helyreigazítás.** Lapunk multi számában tévedésből az irtuk, hogy Timkó Gyula tisztjelölt áthelyeztetett Parajdra. E tévedést helyrehozandó értesítjük olvasó közönségünket, hogy a parajdi m. kir. sóbányahivatalhoz áthelyezett bányatiszt neve Pethe Lajos.

— **Egy főnyeremény története.** Egy osztálysorsjáték üzletbe beállított nem régen egy falusi ember s a 43. számú sorsjegyet kérte. Különös véletlen folytán a sorsjegyre egy nagy nyereményt húztak ki. A mikor a parasztember boldogan megjelent, hogy a pénzt felvegye, az elárúsító visszaemlékezve, hogy a vételnél csak a 43. számú sorsjegyre kötötte magát, — megkérdezte miért épen ezt a számot akarta.

— A minapában azt álmodtam, hogy teheneim közül hat darab hét-hét borjat ellett. Mikor felébredtem, így szóltam magamhoz: Ez szerencsét jelent és mert hat-szor hét negyvenhárom, tehát meg kell vennem a 43. számú sorsjegyet és meglesz a főnyeremény. Látja jó uram, hogy nem csalt az álomom, mert a nyeremény meg is jött!

— **Büvész-estély.** Robinson és Gumberland Carola (svéd szépség) név alatt egy bűvész pár keserítette meg kedden este a kincstári vendéglőben összegyűltek óráit. Robinson úr nem volt bűvész, társa pedig nem volt szépség. Mutatványaik a vásári csepürágók mutatványainak színvonalán állottak. Már egyszer felvetettük és most ismétljük a kérdést: törvény kötelezi-e a közigazgatási hatóságot arra, hogy minden jött-ment népségnek előadási engedélyt adjon?

CSARNOK.

Napló jegyzetek.

Fiume—Abbázia—Velenceze.

Irta: **Rády Gilda.**

(Folytatás.)

Abbázia, május 12. estve.

Ma voltunk először sétálni. Jó időnk volt, csak a tenger zugott még nagy hullámokat verve, a sétány sziklaoldalához. A Quisisánából nagyon szép parkon át vezet az út le a fürdőhöz.

Mennyivel szebb az itteni növényzet. A nyírott babérból egész lugasok vannak, melyek alól ki-kimosolyog egy rhododend-

ron, kamélia, azálea. Hát még az a sok szép pálmafa, mely épen most van virágdiszben, 3—4 méter magasak is vannak köztük.

De ime leértünk a villasorra. Sok szép épület van itt a tenger partján, évről-évre szaporodván gomba módra. Nagyon szép a „Stefánia hotel“, a „Belleone“, „Quarneró“, „Amália“, melyek az ember figyelmét mind magokra vonják.

Egész Abbázia úgy néz ki, mintha egy nagy parkba lenne építve. Minden villához van egy nagy kert, mely jóformán be sincs kerítve. Egyik összeolvad a másikkal. Kitűnő illata van annak a sok különböző virágnak, részben bódító, részben élesztő hatással. E szép palma és babérligetben sok szép keskeny sétaut vezet, melynek csendjét csak a tenger zugása, vagy egy kis éneklő madár hangja szakítja félbe. Itt igazán kipihenheti magát az ember. Ebédelni mentünk vissza a hotelbe. Az ottani társaság nem valami válogatott. Egy öreg bankár a feleségével és sok olyan, a kiről a keresztvíz sem mosta le azt a bizonyos tyust.

Délután a Quarneró kávéházba mentünk, onnan a parkba koncertet hallgatni. Igen jól játszottak csak a „Kappelmeister“ ne volna olyan komikus. Séta közben arra a megállapodásra jutottam, hogy nagyon kevés a csinos asszony és leány. Fiatal ember is kevés van, de idős annál több.

Most otthon vagyok és a terrasról gyönyörködöm a szép és isteni tengerben. Szorgalmas halászok iparkodnak a vízből kijönni kis vitorlásukkal, melyek úgy néznek ki, mintha legyek volnának, vagy pelyhes pillék.

Kezd esni az eső, mintha irigyelné tőlem a szép sétát.

Abbázia, május 15-én.

Dél előtt sétálni voltunk a parkban, délután is. Ismeretséget nem kötöttünk. Bajos is az ilyen helyen. Leültünk a tenger mellé egy padra. Minden órában jön egy hajó, ép most szálltak ki az utasok. Csak jönne valami ismerős, de örülnék.

Az idő jelenleg igen szép, csak így maradna. Ide hallatszik valami zene, azt hiszem a „Rigolett“ játszik Verditől. Ez összevegyül a tenger zugásával, mely így még melancholikusabbá teszi az embert. Olyan kellemes itt ülni. Az ember szemé megpihen azon a bársonyos növényeken és az a kellemes ozondu levegő! Gyönyörködtem a tenger váltakozó színeiben.

Innen aztán hazasétáltunk, hogy másnap megint friss erővel kibírassuk a fáradalmakat, mert Budapesten ugyancsak keveset sétáltunk.

Abbázia, május 17-én.

Ma egész d. e. esett az eső és így nem mehettünk sehová. Istenem ilyen csunya időben mit tegyen az ember? Az ég csak lehetne mireánk szegény lányokra egy kis belátással, hisz úgy örülünk annak az isteni napsugárnak!

Az egész tengert sűrű köd borítja, a vize teljesen sima, úgy néz ki mintha be lenne fagyva. Egész fehér. Az eső pedig esik, csak folyton esik; az idevalók egyáltalában arról panaszkodnak, hogy az idén kellemetlen az időjárás. Más évben ilyen időtájt már javában fürödtek és a habok locogásától és a fürdőzők kacagásától csak úgy visszhangzott az egész táj. Most e helyett meleg kabátot hordottunk, kalucsnival, paroplé alatt.

Délután azért mégis kisütött a hamis nap, el is mentünk kocsikázni, így kellemesebb volt az ut Abbáziától Valoscáig. Ez majdnem össze van építve Abbáziával. Itt is sok a vendég, de a villák már nem oly elegánsak, mint Abbáziában.

Nagyon sok olasz stílusú ház van még itt. Mindegyiken erkély sok-sok virággal. Az ablakok nagyobb részt a tengerre nyílnak.

Voloscától tovább menve, gyönyörű hegyoldal, melynek alját a tenger mossa, van Preluka. Ez kis völgyben, alig néhány házból áll, kőbányával. Az itteni robbantások nem egy hölgyet ejtenek kétségbe. Többnyire halászok lakják. Abbázia bal oldalán van Lovrana. Most ide igyekeztünk és $\frac{3}{4}$ óra alatt értük el. Először is végigmentünk Abbázián, hol vigan tipegnek a corsósó hölgyek az ozondu levegőt szíva.

Nagyon szép kocsit vezet Lovránába.

Egyik oldalon a gyönyörű tenger, a másik oldalon a pompás villasorozat.

A szép gyalogut a tenger mellett vezet, melyen sokan járnak ki-be Abbáziába. A villák közt mindig van egy kis erdőrésztlet is, mely javarészt szelid gesztenyéből és babérből áll. Van itt egy néhány villa, mely várkastélyhoz hasonlít, kőkerítéssel, mely egész a tengerig vezet. Kitűnő lovainak vannak, úgy repülünk, hogy alig van időm körülnézni. Ezek az idevaló gummiradlisok sokkal többet érnek a pestiekénél. Jóformán csupa prima trapereket tartanak; mindig közelebb érünk Rovránához. Erre már kezdődnek az egyszerűbb házak, melyeknek terrasát fel-futó szöllő képezi. Itt már másképen művelik a szőlőt. Vékony lécekből alacsony de nagyon hosszú lugast készítenek és erre kötözik, futtatják a szőlőt, mely úgy látszik jónak bizonyul, mert már is tömve van szőlővirággal. A föld is más színi, mint nálunk, t. i. rózsavörös. ▲ fügefákat szintén szőlőmódjára művelik, de vannak is bámulatos példányok, melyek mindjárt hús lugasul szolgálnak a házbelieknek, de van is ilyen majdnem minden ház előtt. Az uton szegény horvát lányok jöttek-mentek, kik kavicsot vagy vizet hordanak nagy puttonyokban. Nehéz munka ez és még harisnyát is kötnek egy huzamban. Mit gondolhatnak ezek, ha egy kocsit látnak arra menni uri vendégekkel? Milyen is a sors, egyiknek mindent megad, a másiktól még a mindennapit is megvonja. De Istenem, urnak is kell lenni, meg szegénynek is. Így van ez, mióta ember a világon küzd a létért. De ime látszik is már Lovráná. Elöl van a kikötő hol épen néhány csónakot reparálnak. Ugy látszik halászok. Legelőször a templom látszik, melyet már az idő vas foga nagyon megtámadt, már néhány 100 éves lehet.

A milyen egyszerű, igénytelen kívül, oly pazar fényű és gazdag belül. Szép olaj-festmények és üveg-festmények vannak az ablakon. Nagyon vallásos néplakik erre. A házak nagyon különösek, nálunk nem láthatni hasonlókat. A háztető vörös, a falak pedig nagyon sárgák, vagy terrakottásak. A formájuk is különös. Magasak, keskenyek és a lépcsők kívül vannak. Az alacsonyok kőfallal vannak körülvéve, mely mögött büszkén ágaskodnak a cyprusok. Minden házon van erkély, az ablakok kicsinyek. A kémények pedig szokatlanul nagyok. Minden ház előtt van szöllő, vagy fügefa lugas, melynek töve a ház falából nő ki. Olyan sziginalis épületeket nem lehet látni sem Abbáziában, sem pedig Voloscában. Kár, hogy úgy elvannak hanyagolva. A lakosság egész nap az utcán van. Itt mosnak, vasalnak, esznek, itt játszanak a porban a gyermekek stb. Szóval az egész életük az utcán játszódik le. Az itt levő néhány villában a fürdő vendégek laknak, sőt Hotel is van. Naponta hajó is közlekedik.

(Folytatjuk.)

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

FÜSSY JÓZSEF.

Közönség köréből*)

M. kir. posta- és távirda igazgatósága
Kolozsvár.

11216—906. szám.

A „Marosujvár és Vidéke“ tekintetes szerkesztőségének.

Marosujvár.

Lapjának f. évi 18. számában a „közönség köréből“ rovat alatt a marosujvári posta- és távirda hivatal ellen irányuló hírlapi közlemény jelent meg, a melyre nézve a helyszíni vizsgálatot elrendeltem. A megejtett vizsgálat eredménye szerint teljesen ki van zárva annak a lehetősége, hogy a marosujvári posta- és távirda hivatalnál a csomagok felbontogattatnának, mert a csomagok külön raktárban őriztetnek s a raktár éjjelen és a déli órákban, midőn a kezelés szünetel, állandóan zárva van.

A raktár, mely egyuttal a távirda és távbeszélő gépezet elhelyezésére szolgáló helyiség, soha előbb ki nincs nyitva, míg a kezelő személyzet meg nem jelent.

Ép így a nap folyamán is a hivatal személyzete közül legalább hárman állandóan a hivatalban tartózkodnak, ki van tehát zárva minden alkalom és eshetőség arra, hogy a csomagok tartalmához a marosujvári pt. hivatalban bár ki is hozzáféreközhessek.

A mennyiben a marosujvári posta- és távirda hivatal elleni támadás beeset lapjában jelent meg, felkérem a tekintetes szerkesztőséget, hogy a megejtett vizsgálat eredményét közszolgálatra való tekintettel, valamint a postát igénybe vevő közönség megnyugtatására ugyanott közölni sziveskedjék.

Minthogy a Gál János kir. mázsatiszt urtól eredő támadás a marosujvári postahivattal szemben kétségtelenül a becsületsértés és rágalmazás jellegével bír, egyuttal értesitem a tekintetes szerkesztőséget arról is, hogy falhatalmaztam a postamestert, miszerint azon esetben, ha a sajtó útján elkövetett vétségért ugyanazon lapban megfelelő elégtételt nem nyer, törvényes uton jogorvoslattal élhessem.

Kolozsvár, 1906. május 31.

Vuchetich,

posta- és távirda igazgató.

*) E rovatban közérdekű közleményeknek díjtalanul helyet engedünk, a felelősség azonban a beküldőt illeti. Szerk.

Vasuti menetrend.

Bpest. ind.	9.15		5.45	10.00	7.25
Kolozsvár.	6.11		8.30		5.32
M.-Vásárhely.	5.26			12.25	5.38
Brassó.	8.07			5.32	2.45
Sz.-kocsárd i.	8.20	10.13	11.41	3.24	9.15
M.-Ujvár ér.	8.32	10.25	11.53	3.36	9.27
M.-Ujvár ind.	7.18	9.28	10.58	2.18	6.55
Sz.-kocsárd é.	7.30	9.40	11.10	2.30	7.07
Brassó ér.	2.09		9.27		7.50
M.-Vásárhely	10.25			5.37	11.27
Kolozsvár.		12.23		5.21	10.50
Bpest.		9.35	6.10	7.10	7.50

Az aláhuzott számok az éjjeli vonatokat jelzik.

Elárusítóhely Tordán Szenes Károlynál.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDESI ANYAGA

ETERNIT PALA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK
HATSCHEK LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

Kiadó butorozott szobák.

Van szerencsém az utazó közönség tudomására hozni, hogy a **Telek-utczában**, ujonan épített házamban

Butorozott szobák

fűtéssel és világítással együtt, napi 1 kor. 60 fill. árért mindenkor kaphatók.

Ugyanott jó házi koszt is jutányos árért kapható.

Tisztelettel

Szilágyi Leopold.

9 1—0

A G R A R I A

KÉRJEN

MINDEN

GAZDA

az **AGRARIA-tól**

ÁRJEGYZÉKET,

gőzcsepplőkészletekről, benzinmotorokról és vetőgépekről.

Az árjegyzéket díjtalanul küldjük.

Levélezim:

AGRARIA Budapest, Váci-ut 2.

A G R A R I A

Butorozott szobák

külön bejárat, előnyös feltételek
1—12 mellet

K I A D Ó K.

Értekezhetni Jellmann Benőnél
Apponyi-köz (sikátor) 3. sz. alatt.

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Telefon szám: 36.

Papp Miklós

vas-, szerszám- és fűszerkereskedése

TORDA, FŐTÉR.

A legnagyobb raktárt tart mindenféle vas anyagokban: gazdasági szerszámok, szekertengelyek, hozzávaló vasak, láncczok, épület és butorvasalások, kovácsolt- és sodronyszegkek, zsindeleyszgekben stb. 2 1—52

Ajánlja:

melegítő és főző kemenczeit, valamint a hozzá tartozó részek nagy választékát.

!! Pontos kiszolgálás !!

1 1—52

Legolcsóbb beszerzési forrás!!

Szájpad és szájpadlás nélküli

Kényelmes

FOGSOROK.

Műfogak
Foghúzások
Fogak tömése
Fogaktakarítása

gyorsan és jutányosan eszközöltetik

és tartós!

STOMATIN fogfehérítő porok. fogmosók. fogkefék raktára.

Felvilágosítással és utasítással szívesen szolgál

FOJILAJOS

műfogász Tordán, főtér.

AKI JÓ ÓRÁKAT

(5t évi jótállással)

mindennemű arany- és ékszer-
tárgyakat, u. m.:

1-52

óra-lánczokat, arany gyűrűket,
broche-tüket, fülbevalókat, kar-
percezeket stb.

venni óhajt, az forduljon bizalommal
az általános jó hírnévnek örvendő

FRUCHT IZIDOR

műórás és ékszerész céghez
TORDÁN, Főtér. (Nagy Miklós-féle ház.)
a hol minden egyes tárgy fémjelzéssel el van
látva.

Figyelmeztetem a n. é. kö-
zönséget, hogy a

DOUBLE-ARANY

elnevezés alatt forgalomba
hozott tárgyaknak fel ne
üljön.

Gül Baba, Jánosvitéz, Koldus gróf
stb. ujdonságok.

Kották: zongora, czimbalom és hegedűre
állandóan kaphatók:

Füßy József könyvkereskedésében
Tordán.

Künnö ételek és Tiszta borok

Tisztelettel
hozom a nagy-
érdemű közönség b.
tudomására, hogy a
MAROSUJVÁRI
ujjonnan átalakított

KINCSTÁRI VENDÉGLŐT, ÉTTERMET és KÁVÉHÁZAT

átvettem s azt a modern jó izlés és a
legfokozottabb igényeknek is meg-
felelően rendeztem be.

KÉMYELMESEN BERENDEZETT SZÁLLODAI SZOBÁK

mérsékelt árban
a t. utazó közönségnek mindenkor
rendelkezésre állanak.

**Előzékeny, pontos és gyors kiszolgálás
!!! JUTÁNYOS ÁRAK !!!**

Szíves pártfogást kér:
Klein Endre,
vendéglős.

25

év óta fennálló és jó hírnévnek
örvendő

ÓRÁS-, ÉKSZERÉSZ- és ARANYMŰVES

üzletem kellő biztosítékot nyújt, hogy t. vevőim
elsősorú és magyar gyárosok által gyártott és
forgalomba hozott árukat vásárolhatnak a leg-
jobbban, legmegbízhatóbban és legolcsóbban
üzletemben.

Névnapi és nászajándékokban

óriási nagy raktárt rendeztem be arany és ezüst
ezikkelben, valamint höní gyártmányu china-
ezüst tárgyakban. Ezen kiváló előnyös vásár-
lási körülményekre nagyrabecsült vevőim figyel-
mét különösen felhívom már azért is, mivel
ezen ezikkeket közvetlen első kezekből szer-
zem be s így árúim utolérhetetlenek.

Valódi svájci-, arany-, ezüst-, nickel- és
vasóráim fal-, inga- és ébresztőóráim elsősorú
minőségűek. Aranygyűrűk, függők, lánczok,
karpercezek, medailonok fémjelzéssel ellátva,
14 kárátos aranyból készültek a legdivatosabb
kiállításban, hazánkban vagy saját műhelyemben.

A midőn még a double-arany név alatt for-
galomba hozott árukat említem, figyelmeztetem
vevőimet, ezen olcsó ezikknek fel ne üljenek,
mert double-arany alatt aranyozott ezüst- és
közönséges sárgaréz is jöhet forgalomba.

Kiváló és rendkívüli áru ezikkel!

Elvem: valódi árut esekély haszonnal is
árusítani s a fejlődő magyar iparunkat bár ál-
dozatok árán is forgalomba hozni.

85 1-52 Tisztelettel
HERBST MOR
ékszerész és órás Torda, főtér.

Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság Maros-Vásárhelyt

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.

Fióktintézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gy.-szentmiklós, Maros-Ludas, Marosujvár, Nyárádszereda,
Parajd, Székely-udvarhely és Székelykeresztúr.

Jelzálog kölcsönöket nyújt földbirtokra és bérházakra a legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén törlesz-
tési kölcsönöket 300 koronától kezdődőleg a tőketörlesztést és kamatot magában foglaló félévi részletfizetések
ellenében 10-65 évig terjedő időre 4 $\frac{1}{2}$ % alap kamattal. Magasabb kamatu előző kölcsönök konvertáltak. Min-
den kölcsön a leggyorsabban rendszeren két hét alatt készpénzben folyósítatik.

Leszámítol 6 hónapi lejáratig terjedő bel- és külföldi várókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyó számlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Előleget ad értékpapírokra és betárolt árukra.

Folyó-számla hitelt nyújt betáblázásra és más biztosítékra.

Vásárol és elad értékpapírokat, külföldi pénzeket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat; teljesi
tőzsdei megbízásokat és átutalásokat; kiállít utalványokat és hitelleveleket a bel- és külföldre.

Képviselet a legrégebb és legnagyobb biztosító intézetet a Trieszti általános biztosító társaságot (Assicurazion
Generali) és eszközöl tűz, üveg és jégkár, valamint, betörés elleni, végre élet és balesetelleni biztosításokat
legolcsóbb díjak mellett.

10 1-52

Agrár Takarékpénztár
marosujvári kirendeltsége.

DICK JAKAB és TÁRSA

férfi és női divat nagy áruháza. Marosujvár.

Legnagyobb választék

női-, férfi kalapokban, elegáns női ernyők, férfi ingek és gallérok, diva-
tos TULIPAN nyakkendők, női-, férfi- és gyermek cipőkben.

Mind kiváló hazai gyártmány!

Tekintettel az olcsó bevásárlási forrásra t. vevőink tömeges látogatását kérjük.

tisztelettel

DICK JAKAB és TÁRSA

ERDÉLY LEGNAGYOBB DIVATÁRUHÁZA. Főüzlet: TORDA, (Erdély).